

Podsumowaniem seminarium było wystąpienie prof. D. Kornas-Bieli, która podziękowała wszystkim osobom referującym, a także zgromadzonym studentom, pracownikom naukowym i innym gościom. Profesor zwróciła również uwagę, że zbyt mała ilość czasu była przeszkodą do rozbudowanej dyskusji, jednak przy organizacji następnych seminariów czas ten zostanie uwzględniony. W imieniu studentów podziękowania wygłosiła dr Ewa Domagała-Zyśk.

MAGDALENA PARZYSZEK
Katedra Pedagogiki Rodziny KUL

OGÓLNOPOLSKIE SYMPOZJUM NAUKOWE
„EKOLOGIA RODZINY W UJĘCIU
PROFESORA WŁODZIMIERZA FIJAŁKOWSKIEGO”
Lublin, 21 marca 2013

Dnia 21 marca 2013 r. odbyło się Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe „Ekologia rodziny w ujęciu profesora Włodzimierza Fijałkowskiego” zorganizowane przez Katedrę Pedagogiki Rodziny i Katedrę Historii Teologii Moralnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Patronat honorowy nad sympozjum objęli: Wojewoda Lubelski – Jolanta Szołno-Koguc; Marszałek Województwa Lubelskiego – Krzysztof Hetman; Prezydent Miasta Lublin – Krzysztof Żuk. Patronat medialny: TVP Lublin, Radio eR, Radio Lublin, Polskie Stowarzyszenie Obrońców Życia Człowieka, Wydawnictwo Archidiecezjalne Gaudium, Wydawnictwo Rubikon, Wydawnictwo Głos dla Życia, Tygodnik Rodzin Katolickich „Źródło”.

Celem sympozjum było uczczenie pamięci wybitnego ginekologa, położnika, obrońcy życia, założyciela pierwszych szkół rodzenia w Polsce, prof. Włodzimierza Fijałkowskiego w 10. rocznicę jego śmierci oraz podjęcie refleksji nad rodziną, zwrócenie uwagi na szeroko pojętą ekologię rodziny od naturalnego planowania poczęć po naturalny poród i naturalne karmienie piersią, twórcze przeżywanie płci, czystość oraz personalistyczno-etyczne inspiracje w medycynie.

Sympozjum zostało podzielone na dwie części. Pierwsza część – pt. „Ekologia prokreacji” – miała miejsce w kampusie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, przy Drodze Męczenników Majdanka 70 w Lublinie. Przewodniczyła jej dr hab. Dorota Kornas-Biela, prof. KUL, kierownik Katedry Pedagogiki Rodziny KUL.

Uroczystego otwarcia sympozjum dokonał ks. bp dr hab. Józef Wróbel, prof. KUL, przedstawiając sylwetkę prof. Włodzimierza Fijałkowskiego jako człowieka kreatywnego, o wielkim intelekcie i otwartym sercu.

Pracowników Instytutu Pedagogiki KUL, studentów i licznie przybyłych gości przywitał ks. dr hab. Marian Nowak, prof. KUL – dyrektor Instytutu Pedagogiki KUL.

Następnie rozpoczęły się wystąpienia prelegentów. Prof. dr hab. n. med. Bogdan Chazan – dyrektor Szpitala Specjalistycznego im. Świętej Rodziny w Warszawie, wygłosił referat „Profesor W. Fijałkowski: osoba i dzieło”. Przypomniał on dokonania prof. Fijałkowskiego związane z pracą nad rozwojem i wdrażaniem programu naturalnego planowania rodziny, promocją porodu naturalnego, studiami nad biologicznym, psychologicznym i pedagogicznym rozwojem dziecka w okresie prenatalnym i ich upowszechnianiem. Przypomniał, że Profesor był autorem ponad 150 prac, 27 książek, ponad 1000 artykułów, członkiem wielu towarzystw naukowych, współpracownikiem wielu organizacji pozarządowych i prorodzinnych, człowiekiem docenianym licznymi odznaczeniami i nagrodami. Prof. B. Chazan omówił Program Edukacji Ekologii, na który składa się: czystość, dziewictwo, wychowanie do integracji seksualnej, naturalne planowanie rodziny, profilaktyka prokreacyjna, ochrona ciąży, pedagogika prenatalna, przygotowanie do pełnienia funkcji rodzicielskich, przysposobienie do naturalnego porodu, poród naturalny, ekologiczne karmienie, zharmonizowane rodzicielstwo.

Ks. prof. dr hab. Marian Nowak przedstawił referat: „Personalistyczne inspiracje w medycynie – wkład prof. W. Fijałkowskiego”. Nazwał Profesora prekursorem dialogu między personalizmem a medycyną. Wskazał na prawdę, że zawsze choruje „cały człowiek”, a pomiędzy przyrodniczo-somatycznymi i psychologicznymi aspektami zdrowia i życia istnieje ścisły związek. Podstawą funkcjonowania człowieka jest organizm, który ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju. Człowiek dąży do realizacji swoich zadań, wyraża się w działaniu i ruchu, jego urzeczywistnianie wiąże się z aktywnością. Dzięki pracom prof. W. Fijałkowskiego spojrzenie na choroby stało się „bardziej ludzkie”.

Ks. bp dr hab. Józef Wróbel, prof. KUL, w referacie „Troska o zdrowie w rodzinie” bardzo mocno wyakcentował prawdę, że harmonia współżycia małżonków sprzyja rozwojowi małżeństwa i rodziny w wielu obszarach życia. Przypomniał także najważniejszy cel małżeństwa, jakim jest zrodzenie potomstwa, i cel drugorzędny – związany z zaspokojeniem popędów i wzajemną pomocą.

Po tym wykładzie miała miejsce krótka przerwa, podczas której osoby zainteresowane mogły uczestniczyć w sesji plakatowej. Na ekspozycję złożyło się 13 plakatów. Ich autorami byli: mgr Aleksandra Grabias: „Rola poradnictwa genetycznego w odpowiedzialnym planowaniu rodziny”; mgr Dagmara Jabłońska: „Zmiany w życiu członków rodziny w sytuacji narodzin dziecka”; dr hab. Dorota Kornas-Biela, prof. KUL: „Włodzimierz Fijałkowski – świadek Prawdy”; ks. mgr Jan Dzionek: „Odpowiedzialne rodzicielstwo”; dr Danuta Opozda: „Od wczesnodziecięcych doświadczeń poprzez więź osobową do wpływu wychowawczego”; dr Magdalena Parzyszek: „Odpowiedzialne rodzicielstwo”; mgr Joanna Słowak i mgr Anna Wójcik: „Twórcze przeżywanie płci według prof. W. Fijałkowskiego”; mgr Agnieszka Suchenek: „Naturalne

planowanie rodziny jako wyraz stylu życia zgodnego z naturą”; mgr Beata Wolska: „Aktywność fizyczna kobiet w ciąży”; Justyna Marcinkowska: „Naturalne metody planowania rodziny w opinii studentów”; mgr Anna Trzos-Mularczyk: „Ekologia – człowiek – rodzina”; Anna Niemyjska, Katarzyna Bukowska, Dorota Chołoniewska: „Kontynuacja myśli profesora Włodzimierza Fijałkowskiego wśród studentów położnictwa i pedagogiki”; mgr Maria Wołochowicz z synem Ireneuszem z Fundacji Misja Służby Rodzinie: „Owoce pionierskiej pracy Profesora”.

Po sesji plakatowej nastąpiła dalsza część spotkania, w której można było posłuchać pięciu wykładów. Jako pierwsza wystąpiła dr n. med. Ewa Ślizień-Kuczapska – ginekolog położnik ze Szpitala św. Zofii w Warszawie, z referatem: „Dlaczego warto poznać naturalne planowanie rodziny? Przełom w rozumieniu i zastosowaniu”. Wskazała na styl życia, metody rozpoznawania płodności, narzędzia diagnostyczno-terapeutyczne, szacunek i troskę o środowisko naturalne, w którym żyjemy. Wyszczególniła także zadania lekarza w trosce o płodność, do których zaliczyła: nie szkodzić, podejmować zadania w profilaktyce zdrowia dwurodzicielstwa, troszczyć się o niezaburzanie naturalnych rytmów biologicznych, otoczyć opieką osoby i rodziny dotknięte trudnościami, kontrolować ciągle proces doskonalenia wiedzy z zakresu zdrowia prokreacyjnego, uprawiać medycynę etyczną czyli ludzką.

Mgr Elżbieta Bartha – Międzynarodowy Konsultant Laktacyjny IBCLC, zaprezentowała referat: „Polski model szkoły rodzenia”. Odniosła się w nim do zasług prof. W. Fijałkowskiego, który w 1965 r. stworzył oryginalny model szkoły rodzenia. Jej celem było przygotowanie pary małżeńskiej do porodu naturalnego z udziałem męża oraz do pełnienia ról rodzicielskich.

W następnym referacie wygłoszonym przez położną mgr Irenę Chołuj na temat: „Poród naturalny czy poród zmedykalizowany? Świadomy wybór zdrowych kobiet”, uwaga została zwrócona na rodzącą kobietę jako tę, która jest obdarowana przez Stwórcę wrażliwością i siłą życia tkwiącą w jej organizmie, i na naturalny poród jako poród drogami natury i siłami natury, bez medycznych ingerencji, w pozycji wertykalnej, w miejscu wybranym przez rodzącą.

Pierwszy Międzynarodowy Konsultant Laktacyjny w Polsce, dr n. med. Magdalena Nehring-Gugulska, zatytułowała swoje wystąpienie: „Karmienie naturalne – zdrowy styl rodzicielstwa”. Autorka zadała pytanie: czym jest karmienie piersią? Odpowiadając na nie, dobitnie podkreśliła, że jest to najzdrowsze żywienie dziecka, które zapobiega wielu chorobom, a dzieci karmione piersią mniej chorują, rzadziej umierają, są rzadziej hospitalizowane. Karmienie piersią chroni matki przed otyłością, cukrzycą typu II, nadciśnieniem, chorobami układu krążenia, rakiem piersi i jajnika, powikłaniami porodu. Autorka przedstawiła karmienie piersią jako integralną część cyklu reprodukcyjnego, zachowanie społeczne matki wobec dziecka, ojca wobec dziecka i mamy, rodzeństwa wobec karmionego piersią dziecka, personelu medycznego wobec matki karmiącej. Karmienie piersią ma znaczący wpływ na matkę, bowiem oksytocyna działa uspokajająco, skutkuje pozytywnym stosunkiem do karmienia oraz warunkuje monogamię. Wreszcie karmienie piersią generuje: inny sposób opieki nad dzieckiem, inny styl rodzicielstwa, inny sposób komunikacji z otoczeniem.

Na koniec pierwszej części wystąpił ks. dr hab. Piotr Kieniewicz z Katedry Teologii Życia w Instytucie Teologii Moralnej KUL z referatem: „Od dobrej etyki

do dobrej medycyny”. Odpowiadając na pytanie: Co to jest dobra etyka? wyjaśnił, że dobra etyka to ta, która mówi o dobru ludzkiego postępowania. Zasady dobrego postępowania powinny uwzględniać: godność osoby ludzkiej, całościowość, porządek miłości, proporcjonalność działania o podwójnym skutku.

Po obiedzie uczestnicy sympozjum udali się na mszę św. do Kościoła Akademickiego KUL, aby modlić się w intencji śp. prof. Włodzimierza Fijałkowskiego w 10. rocznicę jego śmierci. Mszy św. przewodniczył prof. dr hab. Andrzej Derdziuk OFMCap, prorektor KUL. Obecny na mszy św. był także ks. Stanisław Kaniewski – dyrektor Centrum Służby Rodzinie w Łodzi, delegat ks. bpa Marka Jędraszewskiego.

Po południu rozpoczęła się druga część sympozjum, zatytułowana: „Profesor Włodzimierz Fijałkowski – świadek wiary”. Przewodniczył jej prof. dr hab. Andrzej Derdziuk OFMCap, prorektor KUL. Inauguracji drugiej części dokonała dr hab. Dorota Kornas-Biela, prof. KUL, wystąpieniem „Droga do Prawdy świadectwem wiary”. Autorka książki *Świadek Prawdy Włodzimierz Fijałkowski* przedstawiła Profesora jako człowieka będącego wzorem, świadkiem i bohaterem. Jako tego, który służył prawdzie, głosił prawdę i dla niej poświęcił swoje życie.

Następnie dr Jacek Pulikowski z Politechniki Poznańskiej i Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu w wystąpieniu „Twórcze przeżywanie płci” wskazał miejsce człowieka w świecie, jego możliwości „dotarcia” do świata ducha, narzędzie „dotarcia” świata ducha do zmysłów człowieka, warstwy reagowania: reakcje popędowe, zależne od uczuć i emocji, podległe rozumowi i woli. Odnosił się do wpływu aktu małżeńskiego na komunie osób, która owocuje doznaniem szczęścia, poczuciem bezpieczeństwa dzieci, dobrym wychowaniem, odnową rodziny. Wymienił także funkcje współżycia: podmiotowa, znaczeniowa, więziotwórcza, prokreacyjna.

Kolejny prelegent, ks. dr Marek Dziewiecki z Seminarium Duchownego w Radomiu i Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie wygłosił referat: „Czystość, czyli ekologia Ewangelii”. Autor ukazał trzy wymiary czystości. Czystość w wymiarze teologicznym, odnosząca się do relacji, jaka jest między człowiekiem a Bogiem; w wymiarze osobistym – odniesienie człowieka do samego siebie i w wymiarze społecznym – relacja człowieka do innych.

Osoby biorące udział w drugiej części sympozjum miały możliwość obejrzenia filmu o prof. Włodzimierzu Fijałkowskim, zatytułowanego: *Moja droga do Prawdy*, ze wstępnym słowem reżyser Bożeny Garus-Hockuby. Film przybliży postać Profesora, który występuje jednocześnie w roli głównego bohatera i narratora. Opowiada o swojej pracy zawodowej i o tym, co trudne i co wpłynęło na jego życie jako człowieka, który pozostał wierny swemu powołaniu. Podsumowaniem sympozjum było świadectwo syna o ojcu – świadectwo Pawła Fijałkowskiego, najmłodszego syna Profesora.

Zakończeniem jakże bogatego dnia był koncert poświęcony pamięci prof. Włodzimierza Fijałkowskiego, pt. *Vita brevis, ars longa*. Można było usłyszeć dr hab. Iwonę Sawulską – sopran, dr hab. Elżbietę Charlińską – organy i ks. mgr. Tomasza Lisieckiego, który poprowadził koncert. W programie rozbrzmiewała muzyka m.in. J.S. Bacha, C. Franka, L. Boelmanny, S. Moniuszki, J. Łuciuka.

Na Ogólnopolskim Sympozjum Naukowym spotkali się przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych, zajmujących się szeroko pojętą problematyką ekologii rodziny. Wśród uczestników byli przedstawiciele świata medycyny, psychologowie, teologowie, pedagodzy. Owo naukowe spotkanie otwiera jakże ważną perspektywę dalszej interdyscyplinarnej współpracy i wnikliwej refleksji nad rodziną. Warto zatem wykorzystać wszelkie możliwości, aby w trudnych dla rodziny czasach nieść jej pomoc.

RYSZARD SKRZYNIARZ

Katedra Biografistyki Pedagogicznej KUL

I OGÓLNOPOLSKA
INTERDYSCYPLINARNA KONFERENCJA NAUKOWA
„WSPÓŁCZESNE PRZESTRZENIE EDUKACYJNE BIOGRAFISTYKI”
Lublin, 19-20 kwietnia 2013

W dniach 19-20 kwietnia 2013 r. odbyła się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Współczesne przestrzenie edukacyjne biografistyki”, zorganizowana przez Katedrę Biografistyki Pedagogicznej KUL oraz Fundację Muzyka Kresów. Było to pierwsze spotkanie przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych z całej Polski, którzy zajmują się biografistyką. Honorowy patronat nad konferencją objął Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Specjalnym gościem sympozjum był biskup pomocniczy archidiecezji lubelskiej, dr hab. Artur Miziński, prof. KUL (członek Rady ds. Środków Społecznego Przekazu Konferencji Episkopatu Polski).

Celem konferencji było przedstawienie dominujących tendencji we współczesnej biografistyce, przedstawienie metod wykorzystania biografii i autobiografii w wychowaniu i nauczaniu różnych przedmiotów, a także wskazanie nowatorskich sposobów wykorzystania źródeł, z których można korzystać zarówno podczas procesu wychowania, jak i tworzenia biografii. Uczestnicy obrad i zaproszeni goście zwracali uwagę na fakt, że rozwój interdyscyplinarności nauk otwiera przed biografistyką ogromne pole do działań, daje możliwość przedstawiania ludzi zajmujących się różnymi dziedzinami, pogłębienia interpretacji losów konkretnych osób przez zastosowanie aparatu naukowego dziedzin i nauk odległych od tradycyjnie stosowanej do tego historii, np. socjologii, psychologii, teologii, medycyny czy sztuki, pozwala na przedstawianie ciekawych postaci czy zaprezentowanie wzorców osobowych nie